

Forfatter: Wessel, Johan Herman

Titel: Det ædelmodige Tilbud

Citation: Wessel, Johan Herman: "Det ædelmodige Tilbud", i Wessel, Johan Herman: *J.H. Wessels Samlede Digte*, udg. af J. Levin , 1901, s. 108. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wesselhhl-shoot-workid73979/facsimile.pdf> (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: J.H. Wessels Samlede Digte

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Og hængte jeg mig, var
 Jeg vist en Nar.
 Paa anden Vies jeg nok vil døe.

Den salig Herre la Fontaine
 Som jeg den Satz forsvare! har:
 At den som elsktes ei allene,
 Derfor uheldig dog ei var.
 Hans Ord jeg sige vil paa Dansk
 For dem, som ei kan lide Fransk,
 »Veed du din Konos Amouretteer,
 Da er den Sag en Bagatel;
 Naar at du veed dem ei, jeg sætter,
 Det intet er, hver faaler vel.
 Escarmentado drog al Verden om,^{*)}
 Og da han hjem omsider kom,
 Han det ved lang Erfarøhed og Reiser vandt,
 At han Lyksaligheden fandt
 Ved i det Laug at lave,
 Hvorfor saa mange have.
 No bar jeg vist heel tydelig,
 Man ei for sligt bør henge sig.

Nu vil jeg kiere Læser see,
 Om jeg af den Historie,
 Som du har lært, kan lære
 Moralier distillere:
 Naar du med Creditor skal tale,
 Som du med Penge maae betale,
 Vogt dig for Folk, som hyde Fordom trods,
 Som lure mindre paa din Snak end paa dit Gods,
 Og om det skulde hærde sig,
 Du Piait for Tørklæd bar hos dig,
 For Ørefigen ei at faae,
 Da Tête à Tête med Tyr undgaae!

DET ÆDELMODIGE TILBUD.

Naar man forader alt paa andre og paa sig,
 Man bliver modsat Ting af riig;
 Den Sag er rimelig.

*) Escarmentado drog al Verden om, sigter til en af Voltaire's smaa Fortællinger.

Der var en ødsel Mand, som satte til sit Gods,
 Dog siden, Fattigdom til Trods,
 Sød glad ved fremmed Bord, og valgte sig det bedste;
 Hans før det bedste var, og mange Snyltegjeste
 Godt Maaltid Mad hos ham tog ind.
 Han tænkte ved sig selv: see nu er Turen min,
 Og som han tænkte, saa det gik,
 I tvende Aar velkommen værte
 Han fik.
 Men siden fik et koldt: see se er De derte
 End ogsaa naar han først sig havde ladet melde.

Han sagde ved sig selv: jeg seer, velkommen værte
 I denne Bye er død af Ælde.
 Ja, vi skal alle døe, naar vores Tid er omme;
 Men jeg ei hungrig vente vil
 Paa Dødens Komme.
 Hi Stit maae gives Skyld, at jeg ei meer er til.
 Her er man meer ei hospital,
 Jeg Vennerne paa Landet prøve skal.
 Han holdt sit Ord; hver Herremand, han kiendte,
 Fik lære kiende Mandens Appetit,
 Og naar han saac, den syntes, at det gik for vidt,
 Han til hans Naboe sig henvendte.
 Han gik i Maanedet, han gik i fem,
 Og mest blev han i alle dem.

Hvad under Maaen er, har ingen Varighed.
 Velkommen værte!
 Forsvandt og her.
 Min Hel: sig maatte see om anden Leilighed.
 Han tænkte saa:
 Du maae
 Igien til Byen vandre;
 Fem Maanedet maaskee har kændet den forandre.
 (Forstaae ham! Vennerne i den.)
 Hans Gismag rigtig var, thi da han kom igien,
 Hver kappedes, ham høilig at besøge,
 Og vær velkommer hei imod ham allevege.
 Men her! hvad ham forinden hendte.
 Han paa en Mill nær Byen kom,
 Og i Uvished om,
 Hvad der han kunde vente,
 Men vel forvisset om, han trængte høit til Mad,
 Blev han en Lystgaard vacr, stor Rog, og bliver glad.
 Sm i den Bondebye, ved hvilken Gaarden laac,
 Han søger først fuld Underretning faae

Om Mandens Karakter med andet meere.
 Den fik han. Og hvad sidst han vide faaer,
 Han overnaade vel anstaaer:
 »Han gjerrig er og nidsk; men det er ogsaa sandt,
 Naar han et Gilde gier, saa gier han det galant.
 Han giar kuns eet hvert Aar;
 I Dag er just den Dag han vil traktere.«
 Naar der paa Gaarden var sedvanlig Spisetid,
 Han vide fik, og sig begiver did
 Til samme Klokkesiet. Den Tjener sig udled,
 At Heren faerdig stod
 Til Bords at gaar,
 Saa han ham vilde knap i Tale faar.
 »Der er,« var Mandens Svar,
 »En vigtig Sag, jeg ham at forbringe har.«
 Han derpaa bliver msldt og inclædt strax.
 »Min Herre (sagde han) ti Tusinde Rixdaler
 Fortjener De, naar De befaler;
 Men det vigtigst er at tale om.
 Jeg soer, at det er saa til Dags,
 At De til Bords skal gaar;
 Jeg vil spadsere lidt og komme saa
 Igien.«
 »Nei vist, min kiere Ven!
 Bliv her, og spis med os!« Han blev,
 Og Tiden arkesles ved Bordet et fordiv.
 Alting en Ende faar, saa fik det Maaltid og.
 Den Vert tog fremmed Gæst hen i en Krog,
 Og sagde: »søde Faer!
 Sig mig nu, hvad det var.«
 »Her! (svarte han) jeg veed, jer ældste Datter fik
 I Medgift tyve Tusind Daler;
 Den yngste søger jeg i dette Øjeblik,
 Naar De mig Ti bealer,
 Det er ti Tusind Daler ree Profit.«
 Den Vert først stødser lidt,
 Men siden brød han ud i hæftig Monolog,
 Hans fyndige og varme Sprog
 Og Komplimenterne med meere
 Jeg gider ikke repetere.

OBSERVATIONEN.

3
Kjæmme Sorgetone

For sin hensovne salig Kone,
Det gjør en Bonde, det gjør vi.
Forskjellen kun bestaaer deri:
Han taabelig for ramme Alvor græder,
Og vi, for ei at søde an mod kjønne Sæder.

(At det med Enkers Graad er ligeedan bevendt,
Især naar de er unge,
Os nøksom er bekiendt.)

Jeg om en Bondemand vil siunge.
Hans Egtefælle sov
Den Søvn, hvoraf man her
Ei mere vækket er.
Det er paa andet Spøeg,
Han ind i Evigheden drog;
Og for at gjøre mig end meere tydelig,
Vil: hendes Krop og Siel, de separerte sig,
Og separeret blev ved ðenne Leilighed
Fra hende Manden med.
Saasart han saae sig uden
Sædvanlig Sengekamerat.
Begyndtes der en Graad og Tuden,
Og Sorgen aldrig holdt Sabbat.
Om Natten drømmende, og vaagende om Dagen,
Han græd for Eggenagen,
Ei græd som den Fornemme,
Der, for Anstændighed,
Til reste Tid og Stød,
En Taare veed at giemme;
Men som uslebne Bønderfolk.
Hans Graad var røtte Hiertes Tolk.
Hver Mand i Byen Enkemanden yndte,
Med Pose fuld af Trøst sig til ham skyndte;
Thi han var from, og han var ræg.
(Det sidate træk fornemmelig)
En sagde: søde Faer!
Ti! Døde som en Nar
Dig ikke gæern!
Din salig Kone, som er død,
Ei ved din Graad til Livet kaldes frem.
Jeg er til fire kjønne Piger Fader;